

Skt. Antonius af Egypten

Kæreste Assisi-venner

Lige før Pater Mizzis og min rejse til Danmark i morgen når jeg mod forventning at sende jer lidt nyheder fra Assisi, der efter det usædvanlige snevejr i januar igen i 2 uger har været præget af smuk mellemitaliensk vinter med højtryk, klar blå himmel og sol, der varmer dejligt midt på dagen. Her til morgen var der dog igen sne på alle tagene i Assisi, så vi når da at forberede os på snevejr, inden vi kommer til Danmark.

Kristen mystiker – Skt. Antonius af Egypten

Via min fordybelse i den kristne mystik er jeg lidt efter lidt blevet mere bevidst om, hvor rig en arv, vi løfter efter mange tidligere impulsgivere og indviede under Kristendommen. I den serie af katolske helgener og mystikere, som jeg lidt efter lidt satser på at dele med jer via nyhedsbrevene, vil jeg i dette brev give lidt opmærksomhed til en af de meget

tidlige disciple i Kristendommens historie. I januar oplevede vi nemlig atter en fejring i Assisi, der var noget usædvanlig og meget opløftende. Vi fejrede **Sankt Antonius af Egypten**, også kaldet Antonius den Store eller Antonius Abbeden. Antonius var en af de første ørkenfædre og den kristne mystiker, som regnes for at være forløberen for klosterbevægelserne, fordi han som den første samlede eneboere i løse fællesskaber og udøvede en vis autoritet over dem, skønt han selv tilbragte størstedelen af sit lange liv i ensomhed i grotter i ørkenen. Da hans biografi, skrevet af en af hans samtidige, kirkelæreren Athanasius, patriark af Alexandria, samt flere dybsindige breve fra Antonius' hånd har overlevet til vor tid, ved vi ganske meget om ham. Elementer fra hans værker, som er præget af Platons og Orgines' tænkning, har dannet et vist grundlag for de senere klosterregler.

Antonius blev født ca. år 251 og døde i 356 i den eneboerhytte ved Det Røde Hav, som blev hans sidste hjem i ørkenen i 40 år. Han blev således mere end 100 år gammel, og var efter det overleverede stadigvæk ved godt helbred, da han døde. Antonius' forældre, som døde da han var omkring 18 år gammel, var velstående og fromme kristne, som efterlod ham og søsteren en stor formue. Kort efter deres død fik Antonius sit kald, da han i en messe hørte præsten udtale Kristi ord som en form for åbenbaring til ham personligt: *"Vil du være fuldkommen, så gå hen og sælg, hvad du ejer, og giv det til de fattige, så vil du have en skat i himlene. Og kom så og følg mig."* (Matt 19,21). Netop de ord, der ca. 800 år senere på afgørende måde inspirerede Frans og den orden af tiggermunke, som han blev grundlægger af. Antonius solgte herefter alt og gav pengene til de fattige med undtagelse af den smule, som han mente, han og søsteren havde behov for. Kort efter modtog han igen som en åbenbaring: *"Så vær da ikke bekymrede for dagen i morgen, dagen i morgen skal bekymre sig for det, der hører den til. Hver dag har nok i sin plage"* (Matt 6, 34). Herefter gav han også de sidste penge bort, og anbragte sin søster i et hus for jomfruer, forløberen for den senere tids kvindeklostre. Han drog nu ud i ørkenen - kun ca. 20 år gammel - hvor han resten af sit lange liv levede som eremit og asket afløst af perioder, hvor han var spirituel vejleder for de disciple, der begyndte at samle sig omkring ham, og som også valgte at leve som eneboere, dedikerede til at tjene Gud i et liv præget af bøn og meditation, askese og fysisk arbejde, det sidstnævnte for at opretholde det meget enkle liv. I sin ensomhed gennemlevede Antonius - som det kendes fra Jesus og også de fleste eremitter og første munke i ørkenen - mange voldsomme kampe med modkræfter og fristelser af både fysisk, emotionel og åndelig art, og nåede via disse åndelige transformationsprocesser, der tog omkring 20 år, frem til en så dyb indsigt og visdom, at hans indflydelse som eremitternes åndelige far blev meget stor. Han blev også kendt for sine healingsevner af både mennesker og dyr og for mirakler, der bevirkede, at mange omkring ham blev kristne.

Pater Mizzi fortæller videre om Antonius, at *"han som Frans havde et meget specielt forhold til dyr. Han var meget kærlig over for dem og talte til dem om Gud. Også dyrene var meget hengivne over for Antonius, og traditionen fortæller, at de i flere tilfælde beskyttede og hjalp ham under hans barske tilværelse i ørkenen. Et eksempel på hans nære relation til dyreriget, fortælles blandt andet i en tidlig græsk tekst. I ca. 345 besøgte Antonius en anden eremit, Paul af Theben. I en drøm var Antonius blevet fortalt, at en anden eremit havde tjent Gud i ørkenen endnu længere end ham, og Antonius blev ført til Paul af Theben af et himmelsk lys. Efter 2½ dag nåede han frem til Paul, og de to omfavnede hinanden. En ravn rakte dem brød, og Paul forklarede, at dette var sket hver*

dag i 60 år. Paul sagde til Antonius, at han var blevet sendt af Gud for at begrave ham i en kappe, som Antonius havde fået af sin nære ven, kirkelæreren Athanasius. Antonius gik tilbage til sin hule for at hente kappen, og da han kom tilbage, fandt han Paul død i knælende stilling. Der kom så to løver til Antonius, som begyndte med poterne at grave den grav i sandet, hvori Paul blev gravlagt."

Antonius er - naturligvis som følge af dette forhold til dyr og for sin evne til at heale dem - skytshelgen for dyreriget - specielt vore husdyr, som han fortsat fra De Helliges Samfund har en stor bevågenhed på. Ifølge katolsk lære kan vi således bede til Antonius om at gå i forbøn, når vi ønsker særlig åndelig hjælp til dyr, også når vore kæledyr er syge. Til hans festmesse i Assisi kom mennesker i massevis med deres kæledyr. Det var umådeligt morsomt at opleve disse repræsentanter for dyreriget - hunde, katte, fugle, marsvin, fisk og sågar en hest - få særlig opmærksomhed under messen. Efter messen blev alle dyr særligt velsignet med indviet vand, hvilket de dog ikke alle var udpræget begejstrede for! Det hjalp dog gevaldigt på humøret hos vore firbenede venner, at der bagefter blev uddelt velsignet brød, som de gnaskede i sig med glubende appetit i den kolde januaraften. Jeg ville gerne have medbragt min kat, Margherita, til denne særlige velsignelse, men da hun var så angst, at hun rystede i sit bur, bar jeg hende tilbage igen og tog hende så kun med i mine tanker. Andre havde øjensynligt haft samme problem og havde i stedet medbragt et foto af deres kæledyr. I øvrigt oplever jeg det som meget opløftende, at der i Den Katolske Kirke også er spirituel fokus på dyreriget på en måde, at der særskilt bedes for det med velsignelser, bl.a. under denne festdag. I Assisi, hvor Frans jo via sit universelle broder-/søsterskabsbudskab står som en af de fremmeste fortalere for Menneskehedens kærlige og respektfulde sameksistens med hele Skabelsen, synes en sådan fejring meget meningsfuld.

Livet i Assisi lige nu

I tråd med Frans' respekt for og kærlighed til hele Skabelsen udgår der fra Assisi mange initiativer, der arbejder for en støtte til Jordens dyreliv, planteliv og økosystemer. Blandt disse initiativer - som der jo idag lykkeligvis er mange af på Jorden - er der i Assisi et råd "*Assisi Nature Council*", som siden 1980 gennem kongresser, møder, udstillinger m.v. har arbejdet på dette område. Pater Mizzi har siden dets start været et meget aktivt medlem af rådet, og han er idag æresmedlem. Ved et nyligt møde blev det aftalt, at der d. 28. maj i Assisi skal afholdes en kongres om Jordens vand, hvor også børn og unge inddrages, idet bl.a. skolebørn inviteres til at skrive og tegne om vand. Pater Mizzi er blevet bedt om at åbne kongressen med en tale, og også andre talere vil fremkomme med deres synspunkter. Endvidere er et andet projekt fra dette råds side netop blevet godkendt i de relevante offentlige instanser, nemlig at der på Monte Subasio dedikeres et område, hvor der plantes specielle planter, der tiltrækker flere sommerfugle. Under de efterhånden ganske mange healingsophold, jeg har haft på toppen af Monte Subasio i sommerhalvåret, har det været enestående at opleve en natur, der er så velsignet med ydre og indre liv. Der er et rigt blomsterliv - små fine bjergblomster i alverdens farver - og jeg har inderligt glædet mig over de tusindvis af forskelligartede og farverige sommerfugle, der sværmer rundt om alle blomsterne. Nu er det øjensynligt planen, at der skal tiltrækkes endnu flere i et særligt område af det hellige og fredede bjerg.

I begyndelsen af februar oplevede jeg min første begravelse i Frans' Gravkirke. Basilikaen benyttes normalt ikke som sognekirke, og begravelser, dåb, bryllup

og firmelse (konfirmation) henvises således til andre af Assisis kirker eller til sognekirker i dalen. Men der var gjort en særlig undtagelse i februar, fordi en af de kære, små, ydmyge Franciskanersøstre, der i sin livsopgaves sidste år havde tjent fællesskabet af brødre og søstre ved det mindre krævende arbejde i køkkenet og vaskeriet på Sacro Convento, skulle begraves. Man havde simpelthen "ryddet" formiddagen for dens øvrige gøremål, bl.a. skubbet et stort kapitelmøde til start om eftermiddagen i stedet for. Det var en uendeligt bevægende og dyb requiemmesse, hvor et stort kor af søstre sang flerstemmigt med nogle munke, og Padre Magrino spillede inderligt på orgelet nogle af de særlige requiem-musikstykker. Lederen af Sacro Convento var hovedcelebrant, og omkring 40 franciskanerpræster - flere tilrejsende - viste deres åndelige søster den sidste ære og hjalp hende med overgangen ved at koncelebrere - alle iført lilla messehagel over den hvide kjole. Lilla er farven for bod, soning og dermed transformation. En katolsk begravelse foregår stort set som en almindelig katolsk messe med eukaristi (nadver), dog med flere særlige bønner, musik og salmer for den afdøde - også under transformationen af brødet og vinen til Kristi legeme og blod. Til slut i messen velsignes den afdøde særligt ved, at der både skænkes indviet vand på kisten og den renses med røgelse, forinden den bæres til kirkegården, hvor ceremonien afsluttes med jordpåkastelsen. Ved siden af den meget enkle kiste påsat et symbol på den korsfæstede Kristus stod det store, smukke påskelys, som hvert år tændes under den ekspansive og glædesfyldte opstandelsesmesse påskenat. Påskelyset repræsenterer Kristus som Verdens Lys, jfr. Johannes Evangeliet: *"Jeg er verdens lys. Den, der følger mig, skal aldrig vandre i mørket, men have livets lys"* (Johs. 8, 12). Påskelyset bruges foruden påske kun til de to overgangsceremonier, dåb og begravelse. Endvidere var der ved kisten opstillet en stor, meget smuk udgave af Biblen illustreret med flerfarvede billeder belagt med guld. Bibelen var slået op på Johannes Evangeliets kapitler om Jesu død, gravlæggelse og opstandelse. Selvom jeg kun kendte den afdøde søster mere overfladisk, kunne jeg ikke undgå at være berørt under den smukke, dybe messe, og jeg fornemmede den som en stor hjælp til sjælens videre rejse ind på de indre planer via et inderligt samarbejde med Engleriget.

Askeonsdag

Onsdag d. 9. februar var atter en særlig dag i Assisi, idet denne markerede begyndelsen på de 40 dages faste op til Palmesøndag. Dagen kaldes askeonsdag. De olivengrene, som under sidste års palmesøndag var blevet velsignede som symbol på Jesu glædesfyldte indtog i Jerusalem, har vi siden haft i vore respektive hjem indtil et par dage før begyndelsen af fasten, hvor de blev samlet sammen og brændt til aske. Under en smuk højmesse med de ca. 40 koncelebrerende præster alle klædt i bodens farve lilla, blev asken særskilt velsignet med bønner og indviet vand. Vi blev alle tildelt askekorset ved at hovedcelebranten med asken tegnede et kors i issen eller panden på os som hjælp til en dybere indkobling i påskens mysterium og gennem de 40 dages faste og bod at tage dybere del i processerne op til Kristi opstandelse. Jeg ser det som en overgivelse til i en form for død og genfødselsproces med hovedfokus på en større ydmyghed og gennemsigtighed i personligheden Franciskanerordenen gennemlever i vor tid primært fasteperioden på et spirituelt plan. Dog er der også nogen opmærksomhed på den fysiske faste, således søges det at undgå mellemmåltider, og aftensmaden er særdeles beskedent. Men den spirituelle del af fasten fylder idag mest, og tidebønnerne og messerne er præget af bodsprocesserne som led i en dybere overgivelse til at tage vort kors op og følge Kristus. Mange vælger at have fokus på et område i

f.eks. personligheden, der er mindre i samklang med de åndelige idealer, og jeg selv har i netop denne tid en sædtanke fra Biblen med i mine bønner og meditationer: "Kristus blive større i mig, jeg blive mindre".

Selvom det således nu indtil palmesøndag er fastetid i Den Katolske Kirke, gøres der undtagelser, som f.eks. i søndags, hvor 8 af de unge franciskanermunke (OFM Conv.), som er på vej til en ordination som præster, var midtpunkt under nogle særlige bønner og velsignelser i Frans' Gravkirke. Inden de 3 store ordinationer - diakon, præst og måske biskop - er der nogle overgangsceremonier og "under-ordinationer", der markerer forskellige step på vejen mod en præstegerning. Under søndagens feststemte højmesse - hvor præsterne var iklædt farven for fest hvid/guld - modtog munkene deres ordinationer til uendeligt smuk flerstemmig sang af deres franciskanske brødre og søstre. Efterfølgende var der festmiddag på Præsteseminariet med deltagelse af meget stolte og glade tilrejsende forældre, søskende og venner.

På glædeligt gensyn i Danmark.

De kærligste Assisi-hilsner - fred og alt godt

Bente

Bente Wolf ♦ Via Fortini 7 ♦ I-06081 Assisi (PG) ♦ Tlf. +39 075 8155 278 ♦
e-mail: benteassisi@libero.it